

RÉGIMEN JURÍDICO DEL PERSONAL ESTATUTARIO

Autora: de la Iglesia Aza, Lidia (2022)

Editorial: Bomarzo, 264 páxs.

O detido estudo do réxime xurídico do persoal estatutario dos servizos de saúde que constitúe esta obra preséntase como necesario –xurídica e socialmente– no contexto no que nace. Dun lado, polo evidente desfasamento da súa regulación – cuxa reforma parecía inminente. Doutro, polo impacto que a Covid-19 tivo neste particular colectivo de profesionais, poñendo en evidencia moitas das carencias do seu réxime. A pandemia desprazara o foco, como é lóxico, ao dereito á saúde, cuxo alcance e réxime foi amplamente analizado pola doutrina. Aínda cando a súa significación é innegable, o certo é que se deixou á marxe a outra cara deste dereito: a vinculada á asistencia sanitaria. Isto é, a regulación do persoal que presta os servizos que constitúen o mencionado dereito.

A autora da obra obxecto da presente recensión –que foi, ademais, froito da súa tese doutoral–, pon sobre a mesa a serie de problemas, e tamén incógnitas, que presenta unha regulación cuxas particularidades e complexidade non obstaculizaron o desenvolvemento do seu labor, obtendo como resultado un estudo pormenorizado dos aspectos máis esenciais deste.

A orgánica estrutura deste traballo, na que profundaremos enseguida, mostra o gran dominio, teórico e, á súa vez, eminentemente práctico, da materia por parte da tamén avogada. O seu coñecemento dos tribunais evidénciase igualmente en numerosas ocasións no texto, outorgándolle unha valiosa e rica perspectiva que a miúdo tende a escapárselle á doutrina. Antes de introducirse na materia principal, a autora bríndanos un breve pero oportuno

percorrido pola evolución normativa do concepto e as prestacións vinculadas ao dereito á saúde, o exercicio das funcións sanitarias e a regulación do persoal estatutario.

O primeiro Capítulo explora o marco normativo do persoal estatutario ao servizo dos servizos de saúde. Incidindo na normativa europea e constitucional, senta as bases do dereito á saúde que se traduce, como adiantabamos, nunha obriga do Estado. Dentro do amplo alcance desta obriga quedan incardinadas as condicións do persoal que presta ese servizo, cuestión céntrica na presente obra. Certamente, ningún destes aspectos pode abordarse sen a consideración da repartición competencial nesta materia, clave para determinar o encaixe entre a normativa estatal e a autonómica. A autora realiza unha recompilación da regulación das comunidades autónomas que contan con leis específicas sobre o réxime do seu persoal estatutario en desenvolvemento do Estatuto Marco. Tampouco deixa pasar a oportunidade de realizar unha acertada crítica ao obsoleto Estatuto, cuxas carencias parecían poder remediarse nun futuro próximo e, con todo, a súa reforma finalmente non aterrá nesta lexislatura.

O Capítulo II, pola súa banda, profunda na xurisprudencia do TXUE. Este Tribunal reprende en numerosas ocasións ao lexislador español, con diversos pronunciamentos nesta materia –en esencia, relativos ao tempo de traballo e a contratación temporal–, a miúdo fundamentados en interpretacións extensivas dos dereitos consolidados no TFUE, que obrigaron o noso Estado a adecuar este réxime xurídico ás ditas esixencias. As solucións ideadas polo noso lexislador para dar cumprimento a estes reclamos foron insuficientes, quedando aínda algunhas tarefas pendentes que non poderán ser atendidas, no presente contexto político, coa celeridade que precisan.

No seu Capítulo III a autora estuda a clasificación profesional do persoal estatutario. Traslada a este ámbito particular as mesmas críticas xa realizadas de maneira máis xeral con anterioridade. Precisamente debido a que as deficiencias que presenta o Estatuto Marco son especialmente notorias no que a este sistema de clasificación se refire. Por iso, a autora insiste na urxencia da adaptación e actualización deste, que

debería facerse ao longo de 2023 e que, como adiantabamos, previsiblemente non chegará a bo porto considerando o actual panorama lexislativo.

O Capítulo IV fai fincapé na carreira profesional dos profesionais sanitarios. Na arrevesada conxuntura exposta aproveita a ocasión para introducir a regulación galega, da que a autora é ben coñecedora. O erróneo desenvolvemento que, na súa opinión, realiza a lexislación autonómica é o punto de partida do exame destas normas.

En último termo, o Capítulo V examina as vicisitudes xurisdicionais do persoal estatutario. O seu práctico enfoque permite observar os distintos matices das problemáticas presentadas neste sector, como a determinación da xurisdición competente para coñecer das diversas materias referidas ao persoal estatutario. O dual sometemento á orde social e á contencioso-administrativa resulta, en ambos os casos, insatisfactorio. A separación dos distintos compoñentes da relación é criticada pola autora, que termina derivando en numerosas resolucións de incompetencia de xurisdición –co correspondente, a ollos da autora, malgaste de tempo e recursos públicos. As propostas que expón, como a creación de órganos xudiciais especializados, evidencia que o coidado escrutinio realizado ao longo da obra ten un fin construtivo.

En definitiva, o libro aquí apuntado alcanza con éxito as expectativas xeradas nas súas primeiras páxinas. Así, transcende o que sería unha mera recompilación e ordenación da normativa relevante na materia, realizando unha profunda análise, con mirada tamén práctica, das cuestións máis actuais e problemáticas do réxime xurídico do persoal estatutario dos servizos de saúde.

ALEX MINCULEASA COPCEA

Graduado en Derecho

Universidad de Oviedo

alexminculeasacopcea@gmail.com